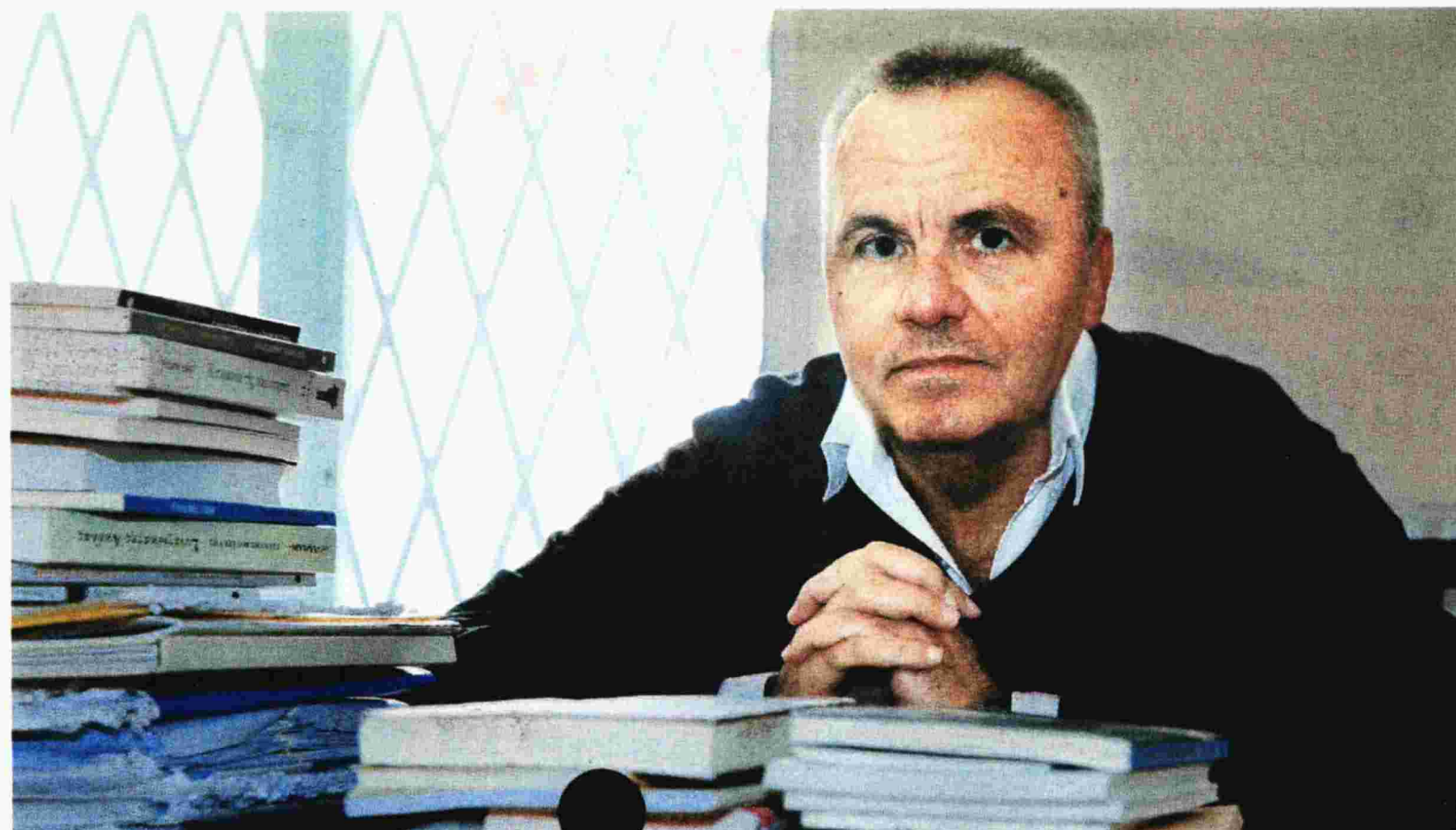

ΣΟΤΗΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΙΣΩΣ
ΤΥΧΑΙΟ ΟΤΙ
Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ
ΠΟΥ
ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ
ΣΤΗ ΣΕΙΡΑ
ΑΙΣΘΑΝΕΤΑΙ
ΣΑΝ «ΠΑΠΑΣ
ΧΩΡΙΣ ΡΑΣΑ»
ΛΟΓΩ
ΕΛΛΕΙΨΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΝΙΚΟΛΑΣ ΖΩΗΣ

ΤΑ ΝΕΑ ΚΟΣΤΑΣ ΚΑΤΣΙΡΑΝΗΣ

in Σογγραφείς στην βιβλιοθήκη

«ΚΑΤΑ ΚΑΙΡΟΥΣ ΠΕΤΑΩ ΣΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ»

Εχω ακόμα τη μυρωδιά απ' το δερματόδετο «Οι περατές του Αιγαίου», του Ιουλίου Βερν. Με έπαιρνε ο ύπνος – τότε στην παιδική ηλικία – με τα δάκτυλα ν' ακουμπούν ένα από τα ελάχιστα βιβλία μου. Αργότερα είχα τσακίσει μια σελίδα από το «Κάστρο» του Κρόνιν και όποτε είχα τις εφηβικές μαύρες μου τη διάβαζα κι έκλαιγα. Αλλά πού να 'βρισκα βιβλία στο χωριό, περίπου, που ήταν τότε η πόλη μου; Ένας λίγο αλπητός εξάδελφός μου μου έλεγε ότι θα κλέψει για μένα βιβλία απ' τα δύο πενιχρά βιβλιοπωλεία. Με τι προσδοκία περίμενα να γίνει αυτό, που βέβαια δεν έγινε ποτέ. Ακόμα τον περιμένω να 'ρθει στο σπίτι μου, στην Αθήνα πια, να ανοίξει την μπλούζα και να πέσουν στο κρεβάτι οι θησαυροί.

Στην Αθήνα βιβλιοθήκη δεν απέκτησα ποτέ, εκτός αν θεωρηθεί τέτοια κάτι ραφάκια που είχα κατά καιρούς. Με τα χρόνια η αδιαφορία για τα βιβλία – ως σώμα – κέρδιζε έδαφος. Ίσως γιατί το αντίθετο συναίσθημα κορυφώθηκε στην παιδική ηλικία. Μάλιστα καμιά φορά χρησιμοποιούσαν και ως σπερμοδέκτες. Τέσσερα - πέντε φύλλα κολλούσαν και γινόντουσαν ένα. Πάντως καμίας αναγνώστριας τα βιβλία δεν έχουν κολλημένες σελίδες. Είναι απεριόπιστες από μεταπρονικές μέριμνες.

Κατά καιρούς κάνω ξεκαθάρισμα και τα πετάω στα σκουπίδια. Και κοντύτερα να ήταν κάποια δανειστική βιβλιοθήκη, μάλλον δεν θα τα έδιναν. Δεν ήμουν και ποτέ χρήστης τέτοιας βιβλιοθήκης. Μια εποχή τα έπαιρναν οι επισκέπτες μου σε πλαστικές σακούλες. Εσκίζα πριν τις αφιερώσεις των φίλων συγγραφέων γιατί κάποιος είχε βρει στο Μοναστηράκι βιβλίο με αφιέρωση προς εμένα. Οι αφιερώσεις υποχρεώνουν για άμεσο διάβασμα και για θετική κρίση. Μανικοτράβηγμα. Η σιωπή τού αποδέκτη είναι πηγή ενοχών για τον ίδιο αλλά και μνησικακίας για τον αποστέλλοντα. Αλλά και βιβλία που χαρίζονται σε αναγνώστες δεν νομίζω να διαβάζονται με ζέση. Ωραία εν τούτοις μου είχε φανεί η μόδα που άφηνες βιβλία σε παγκάκια αλλά δεν το έκανα ποτέ.

Στο σπίτι πάντα υπάρχουν βέβαια εδώ κι εκεί βιβλία, όμως – για κάπως μακρά περίοδο – σχεδόν ποτέ τα ίδια. Η μόνη σταθερή βιβλιοθήκη μου

είναι στο πατρικό μου. Την έχει τακτοποιήσει η μάνα μου στο σκρίνιο. Οποτε πάω επισκέπτης πάλι γεμίζει το σπίτι βιβλία. Αν καθόμουν κάνα χρόνο μάλλον τα μισά θα έκαναν φτερά. Πρόσκοπος της εντροπίας.

Καμιά φορά λόγω της έλλειψης βιβλιοθήκης αισθάνομαι παπάζ χωρίς ράσα. Βρίσκω όμως αθωωτικά επιχειρήματα. Επί παραδείγματι, εφόσον ποτέ δεν θα μάθουμε το όλον, απ' τα πολλά καλύτερα είναι τα λίγα. Ή επιστρατεύω παραγνωρισμένους – και ίσως πιο ουσιαστικούς – εκτός βιβλίου δρόμους προς τη γνώση. Εχω και την εφεδρεία της ταμπλέτας. Μου φαίνεται υπέροχη εφεύρεση. Μια φορά γύρισα σελίδα με την αφή και έκτοτε το ξεφύλλισμα μου φαίνεται πρωτογονισμός. Θα τοποθετήσω μια ταμπλέτα σε ένα λιλιπούτειο ραφάκι, από ξύλο αγριοτριανταφυλλιάς, στο κέντρο του τοίχου. Πάνω του θα αναβοσβήνει ο αριθμός των βιβλίων που θα περιέχει. Μπορεί να φτάσω το ένα εκατομμύριο. Αλλά πάλι θα βρεθεί κάποιος που θα πει «αφού δεν διάβασες το τάδε βιβλίο, τίποτα δεν διάβασες». Ασκείται κάποιου είδους τρομοκρατία στη βιβλιοανάγνωση.

Οι συλλογές παροιμιών μου φαίνονται πολύ αξιοανάγνωστες. Δεν έχουν πόζα, έχουν ζηλευτό ύφος και προχώρησαν πολύ, ας είναι παμπάλαιες, στην – πάντα βέβαια επιφανειακή – γνώση των ανθρώπων. Εσχάτως καμιά φορά τις αποφεύγω γιατί σχεδόν όλες μου υπενθυμίζουν προσωπικά μου ελαττώματα. Αίφνης μία λέει «ό,τι παίρνεις στο σπάργανο, το αφήνεις στο σάβανο». Τα λεξικά – ιδίως τα ιδιότυπα – μου ταιριάζουν πλέον πολύ. Κάθε λέξη και ταξίδι. Η κλωρίδα της Καραϊβικής, «Ο άτλας των γχειρήσεων», «Εξαρτήματα των πλοίων του 18ου αιώνας».

Στο διαφανόμενο τέλος του χάρτινου βιβλίου και της βιβλιοθήκης φιλοδοξώ να δώσω μια νόστιμη διάσταση. Θα αγοράσω μια μικρή περιστρεφόμενη βιβλιοθήκη με ροδάκια και θα τη βελτιώσω. Θα διπλώνει – τα βιβλία θα εισχωρούν αλληλοδιαδόχως σαν φερμουάρ – και θα μεταφέρεται δίκην βαλίτσας. Θα τη γεμίσω λεξικά, θα την παίρνω μαζί μου στα ταξίδια – που δεν θα κάνω – και θα τη βάζω πλάι στο κρεβάτι του ξενοδοχείου. Δεν θα ξεμυτίζω απ' το δωμάτιο. Θ' απλώνω το χέρι στην τύχη και θα βυθίζομαι στις προσφιλείς λέξεις.

